

(המשך מעמוד 51)

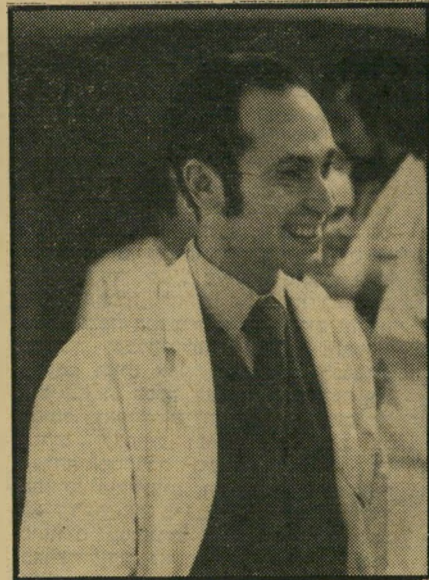
המדינה. ביטול התביעה המישפטית נגדו היתה בבחינת אישור שבשתיקה מצד ממשלת שווייץ להתמתן החסד שהוא ממשיך לבצע בבית-החולים טרייר.

הקלות

בעונשים

מהו המצב בישראל? האם קיימת מדיניות כלשהי בנושא זה? כדי להשיג תשובה לשאלה זו ראינו רופאים, אחיות ואנשים הקרובים למיקר צוע הרפואה בישראל. התשובה האחידה כימעט שקיבלתי, היתה: "אנחנו לא אור הבים לשחק את אלוהים".

על המצב המישפטי בארץ סיפר פרופ' עמוס שפירא, מאוניברסיטת תל-אביב. הי חוק הפלילי של ישראל אינו מתחשב במניע לעבירה, ולכן, כל המתחחסד תי-ראה כרצח בעיני החוק הפלילי. והעונש

פרופסור עמוס שפירא
חוקר על-ידי פקדי המכס

על רצח בישראל הינו עדיין מאסר עולם, ולשוטפ אין כל שיקול דעת בגידון.

מעולם לא הועמד רופא בישראל לדין על המתת-חסד. לא אקטיבית ולא פאסי-בית. המיקרים היחידים שהגיעו לערכאות בישראל היו מיקרים של הורים שהמיתו את ילדיהם באופן אקטיבי, מתוך מניעי רחמים וחסד.

המיקרה הראשון של המתת-חסד ש-גידון בארץ בבית-מישפט, היה מרתו של רני כפרי. אמו, גיולה כפרי, הרגה את בנה בן השלוש. הוא היה עיוור, אילם וחרש. מלבד זאת סבל מפיגור חמור, לא שלט בצרכיו ומראהו היה מעוות. שיניו היו רקובות כולן ולשונו נשתר-בבה מפיו.

האם, שהכירה מנסיגה מוסדות חינוך למפגרים, רצתה לחסוך מבנה גורל איום זה.

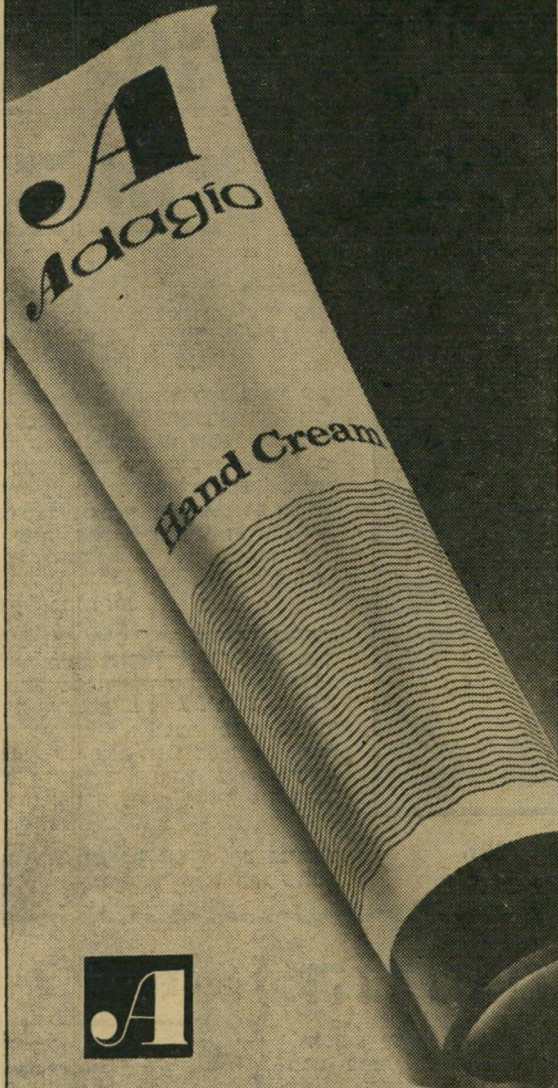
היא אהבה אותו וסבלה עימו יומיום. לאחר שנתברר לה כי לעולם לא יעבור את הרמה השכלית של ילד בן שנתיים, קיבלה החלטה גורלית. היא מהלה את מזונו ברעל וגרמה למותו.

למרות שמבחינה מישפטית אפשר היה לראות בפעולתה רצח בכונה תחילה, העמידה אותה התביעה לדין על העבירה הקלה יותר - הריגה. העונש על הריגה הוא עד 20 שנה, ולשוטפ שיקול-דעת בקביעת גובה העונש. בית-המישפט שיבח את התביעה על החלטתה זו, ופסק לה עונש מאסר של שנה. נשיא המדינה המתיק את עונשה ל-4 חודשי מאסר בל-בד. זה היה בשנת 1956.

המיקרה האחרון היה בשנת 1978. אשה ירתה בראשו של בנה שהיה חולה סרטן בשלב מתקדם. הם גרו יחדיו, והגבר בן 37-סבל יסורי גיהנום. הוא התחנך בפני אמו כי תשים קץ ליסוריו. בוקר אחד נטלה אקדה וירתה בראשו בעודו ישן. גם היא הועמדה לדין על הריגה. לא על

היופי בידיוך

עם קרם לידים אדג'יו

בימי החורף הקרים או בימי הקיץ היבשים הגני על עור ידיך עם קרם לידים אדג'יו. קרם לידים אדג'יו מעדן את עורך ומעניק לידים מגע קטיפתי. קרם לידים. אדג'יו מכושם במתינות בניחוח המעודן של סדרת מוצרי היופי אדג'יו.

מוצרי היופי שלך
Adagio

קרם לוגף, בשם, דאודורנט וקרם לידים.

מ. קליפר M. KLIFFER

שווק: ש. שטובניץ בע"מ, חיפה. טל. 72 91 80-72 46-04

אלעזר ויזר פרסומאים

„צוואת חי“

במאמרו „הזכות למות, היבטים על הי מישפט הישראלי והדין העברי“, אמר הפרופסור שפירא: „סביר להניח כי לפי חות אויטנויה פאסיבית מבוצעת בכתי חולים ישראליים. למרות שהחוק רואה כנראה גם במעשה זה רצח, או לפחות הריגה.“ הסיבה שמעולם לא נידון על כך רופא בארץ, היא הידע המועט המצוי בידי הציבור על הנעשה בבתי-החולים. באשר לאויטנויה פאסיבית, זו לא ניי דונה מעולם בפסיקה הישראלית. אפילו מאמרים מישפטיים לא נכתבו על כן בישראל, מלבד מאמרו של שפירא.

בארצות-הברית נעשה ניסיון להגיע לפיתרון מישפטי של המתת החסד הפאסי-בית. כאשר חולה נכנס לגיתוח מסוכך בבית-החולים, הוא יכול לחתום, אם הוא רוצה, על „צוואת חי“. זהו מיסמך שבו מבקש החולה מן הרופאים להפסיק את הטיפול בו אם תוך כדי הגיתוח יהפוך ל„צמח“, ולא יהיה מסוגל לתת להם הוראות בעצמו. צוואות-חיים כאלה נמצאות כבר דרך קבע במישרדיהם של בתי-החולים שונים בקליפורניה, אם כי עדיין לא ברור סופית מהו תוקפן המישפטי.

ערפל

כבד

אם המצב המישפטי בארץ הינו בלתי ברור, הרי שהמצב הרפואי אפוף ערפל כבד. בישראל לא רק שאין מדיניות כל-שהי בנושא, אלא שקיים קשר שתיקה והתעלמות כללית ממנו. כימעט כל הי רופאים עימם שוחחתי הביעו דעה מנו-גדת לזו של פרופסור המרלי. הם אמרו כי הם ממשכים את הטיפול עד לרגע שבו נפטר החולה באופן טבעי, והסכימו כי ההחלטה נתונה לשיקולו הפרטי של כל רופא. אחדים הביעו את הדעה המקובלת, כי אין להשאיר החלטה אימתנית כזו בידיו של הרופא. אחדים ציטטו מהסרט ערפון חושנים, המוצג כיום על מסכי הי קולנוע. מסופר בו על רופא מטורף, ש הביא חולים למצב של „צמחים“ כדי שיו-כל להשתמש באבריהם למטרות השתלה.

רופא אחד אף הזכיר את „המתת חסד“ של היטלר, הידועות לשימצה, וטען כי לכן היהודים רגישים יותר לנושא מאחרים.

להפסקת ההזנה אשר ביצע המרלי הת-נגדו כולם. הם טענו כי חולים מסוג זה אינם סובלים כלל, ולכן אין זו המתת-חסד, אלא נעוצה היא יותר בשיקול כל-כלי, המעדיף הסתם משאבים כלכליים ממיקרים חסרי-תוחלת למטרות חיוניות יותר.

הדוגמה היחידה אשר הובאה על-ידי הר-בה מהרופאים, כל אחד בנפרד, היתה הי דוגמה של חולה סרטן במצב טרמינאלי, אשר אם ליבו פוסק לפעום לא יביאו את צוואת-החי, ולא ינסו לתת לו טיפול יוצא-דופן כדי להחזירו לחיים.

מאחר ואין בארץ מדיניות, וכל רופא הטוב בעיניו יעשה, אין החולה הישראלי יכול לדעת מה מצפה לו במצב כזה בבית-החולים. האם יזכה להפסקת ההזנה, או שמא ימשיך לשכב ולהיות מעמסה כלכלית ונפי-שית על בני-ביתו שנים ארוכות. תהיה השיטה הנקוסה כאשר תהיה, זכותו של האזרח לדעת עליה. אין לטאטא את הי בעייה אל מתחת לשולחן הגיתוחים, ולהת-עלם ממנה כאילו אינה קיימת.

פיתרון ממשי להמתת-חסד הוצע בי-אנגליה לפני שנים אחדות על-ידי המיש-פטן הדגול גלנויל ויליאמס. הוא הציע להקים ועדה, שתהיה מורכבת מרופאים, מישפטנים, אנשי-דת ועובדים סוציאליים, שתבדוק כל מיקרה לגופו ותחליט לפי הנסיבות. ואומנם, באנגליה מוצג בימים אלה מחזה הנקרא „חייו של מי אלה, בשם אלוהים?“ קטע ממנו הוקרן בארץ בטל-וויזיה, בעת דיון על המתת-חסד.

אילנה אלון

היטלר ציווה להמית את כל חולי-הנפש חשוכי-המחפא, בלי קשר לגיועם.